

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravnški prostori: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 So. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4633.

LETO—YEAR XII. Cena lista je \$4.00. Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.
CHICAGO, ILL., torek, 8. aprila (April 8) 1919. Subscription \$4.00 Yearly. STEV.—NUMBER 83.
Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ALI POSTANE REKA SVOBODNO PRISTANIŠČE?

Wilson suče kopje za svojih 14 točk.

Poročilo iz Pariza se glasi, da sta Danzig in Reka proglašena za svobodni luki.

GEORGE OBETA MIR O VELIKI NOČI.

Pariz, 7. apr. — Predsednik Wilson je odredil, da odpluje parnik "George Washington" iz Amerike proti Brestu. To znači, da bo mirovna konferenca kmalu uspešno ali neuspešno končana.

Pariz, 7. apr. — Paul Dutasta, generalni tajnik mirovne konference, je danes odšel v Versailles, da pripravi vse potrebno za prihod nemških delegatov.

Pariz, 7. apr. Predsednik Wilson, ki je trpel na hudem prehladu, je danes mnogo boljše, toda se še ni udeležil. Včeraj je delal v spalnici, čital korespondenco in poročila.

Velika četvorica je danes nadaljevala razpravo o mejah med Jugoslavijo in Italijo. Wilsona je zastopal House. Včeraj se je ponovila vest, da Reke ne dobi Italija niti Jugoslavija, temveč da postane svobodna, mednarodna luka; ravno to se je zgodilo z nemškimi pristaniščem Danzigom, ki ga zahtevajo Poljaki. To je kompromis, ki ga je predložila Amerika in Anglija ne sprejema. Pariski "Journal", ki se bavi z italijansko-jugoslovanskim sporem, svetuje, da je najbolje, da Wilson kot razsodnik odloči o vsej stvari, ker drugače ne bo nikdar sporazuma.

Vsi delegatje se trudijo, da pripravijo mirovno pogodbo do Velike noči, to je, do 20. aprila in konec tega meseca ali v začetku maja jo centralne države lahko že podpisajo. Mnogi delegatje pravijo, da bi bila mirovna pogodba lahko sestavljena v 24 urah, če bi se sporazumele štiri vodilne glave. Tako pa vse zavisi od Wilsona, Lloydja Georgea, Clemenceauja in Orlando. Kakor se čuje, bo preteklo najmanj še en teden, predno se četvorica zedini glede vprašanja ob Jadranskem morju. Predsednik Wilson namerava čimprej mogoče pojasniti svoje stališče in zahtevati, da se principi Amerike sprejmejo brez nadaljnjih izgub. V nedeljo je ameriška delegacija obiskala Wilsona v njegovi spalnici in konferenca je trajala poldrugo uro. Pozneje je izjavil eden delegatov, da je Wilson odločen proti vsakemu kompromisu, ki bi porazil točke originalnega mirovnega programa Združenih držav. "Predsednik je dejal," je pravil delegat, "da mirovna pogodba mora sloneti na pravičnosti in ne na kompromisih. Štirinajst točk, kakoršne so v originalu, mora biti ogroženo miru, predno se pogodba podpiše. Prihodnjih par dni, morda par ur pokaže, da li je možen sporazum med entento in Ameriko, ki onemogoči nadaljnje vojne, ali se razbije konferenca. Ena ali druga svetla je danes takorekno na kolenskih bogov."

Lloyd George je dejal včeraj v predstavi "Matina", da so poročila o sporu med veliko četvorico neresotna. Dalje je rekel, da bo Nemčija prisiljena plačati "vse zadnje fatinge svoje finančne sile" in da bo mirovna pogodba točova za podpise o Veliki noči. Po njegovem mnenju bo mir podpisan koncem tega meseca ali prvi dni maja. George je bil hud radi kritiziranja konference vsled pomanjivosti. "Zakaj ljudje ne potrpijo še nekaj dni in potem bi slišali, kakšno namesto praznih govoril," je rekel. Končno je George priznal, da ima četvorica velike težave in situosti pri določanju okoliščin.

ZIVILA IZ AMERIKE SAMO ZA BOGATINE!

Dunaj. — Iz Karlovih Varov poročajo, da je prišla v Weipert v nemškem delu Češke prva pošiljava ameriške slanine, katero je poslala češka vlada z namenom, da se razdeli med ljudi. Slanino je pa pridržal župan v Weipertu in jo prodajal po 57 kron kilogram. Ker siromašni sloji niso mogli toliko plačati, so bogatini hitro pokupili vso slanino.

Predsednik poljske vlade Paderewski je prišel včeraj v Pariz. Menda bo skušal vplivati na mirovne diplomate, da Poljska dobi Danzig.

FILIPINSKA KOMISIJA V WASHINGTONU.

Washington, D. C. — Vojni tajnik Baker je dejal filipinski komisiji, ki je prišla radi samostojnosti Filipincev v Washington, da izreka predsednikove misli, če pravi, da je prišel čas, ko je treba Filipincem dovoliti popolno samostojnost.

Mr. Baker je dejal, da komisija lahko doma sporoči, da ameriško ljudstvo preveč ljubi svobodo, da bi jo odrekalo drugemu ljudstvu. Predčital je komisiji pismo, ki ga je pustil predsednik Wilson, ko je odpotoval v Evropo.

Francis Burton Harrison, guvernir na Filipinskem otočju, je rekel, da so ga njegove skušnje na otočju prepričale, da so odpravljene vse ovire za samostojnost, ki so dozdvevno obstale pred par leti.

Filipinska komisija obstoji iz štirideset članov in jo vodi Manuel Quezon, predsednik filipinskega senata. Mr. Quezon je izročil spomenico, v kateri Filipinci formalno zahtevajo samostojnost in povdarjajo lojalnost v svetovni vojni.

Vojni tajnik je v odgovoru Quezonu ponovil zgodovino od dne, ko je Filipinsko otočje prišlo pod oblast Združenih držav do današnjega dne. Otočani so v resnici zdaj samostojni, je rekel vojni tajnik Baker, edino vez med Ameriko in Filipinkim otočjem tvori še guvernir.

ZENSKA VOLILNA REFORMA SPREJETA V MISSOURIJU.

Jefferson City, Mo. — Legislaturna zbornica je sprejela žensko volilno pravico, ki je bila že sprejeta v senatu. Predloga zdaj predlože guvernirju v podpis.

V BLOOMINGTONU JE BILA BITKA ZGUBLJENA ZA DVE STO GLASOV.

Bloomington, Ill. — Kandidatje delavske stranke so propadli le za 200 glasov. Veliki biznis se je poslužil vsakovrstnih nizkotnih sredstev, da so podrlji njegovi kandidatje, kljub temu se pa veliki biznis ne počuti prav nič dobiro, zavedajoč se, da je bila prava Philova zmaga.

PROTI PROHIBICIJI.

St. Louis, Mo. — Občinski svet je sprejel resolucijo, v kateri protestira proti popolni prohibiciji v Združenih državah. Za resolucijo je glasovalo 5 občinskih svetovalcev proti nji pa eden. Resolucija je bila brzojavno potom poslana predstojniku Wilson.

ALI PRICNE KONGRES ZBOROVATI DNE 5. MAJA?

Washington, D. C. — V kongresnih krogih govore, da se je kongresnik Kitchin, bivši vođa demokratične večine v zbornici, izjavil napram nekemu voditelju republikancev, da bo predsednik Wilson pozval kongres k izrednemu zasedanju dne 5. maja.

KONVENCIJA DELAVSKE STRANKE.

Springfield, Ill. — Duncan McDonald, predsednik "Državne delavske federacije", naznanja, da se vrši konvenca delavske stranke dne 10., 11. in 12. aprila v Springfieldu. Konvenca bo položila temeljni kamen močnemu delavskemu političnemu gibanju v Ameriki. McDonald pravi, da bo konvenca največje delavsko zborovanje v zgodovini Amerike.

OBŠIRNE DEBATE GLEDE REFORM V ARMADI.

V kongresnih krogih delajo priprave za preustroj oboroženih sil.

RAZNI NACRTI.

Washington, D. C. — Ko je Amerika vstopila v vojno ni imela nobenega načrta glede armade in ko je končala vojna, tudi ni bilo sklenjenega nič definitivnega. Sedemdeset kongres, ki se snide k zasedanju mogoče pred prvimi julijem, bo šele sklepal glede armade. Določil bo najbrž, kako močna bo armada in na kakšen način se bo rekrutirala.

V kongresnih krogih pričakujejo, da se bodo predložile različne ali nihče ne more povedati zanesljivo, kakšna bo ta akcija. Generalni štab ima gotovo že izdelan svoj načrt, ki ga predloži kongresu.

Načrt bo prišel na razpravo; stavljeni bodo dodatni in spremembni predlogi, od katerih bodo nekateri sprejeti, drugi odkonjeni. In kadar bo predloga sprejeta, mogoče ševator načrta ne bo spoznal predloga, da ji je on položil temelj, na katerega so drugi gradili. Skoraj zanesljivo bo republikanska večina vse, kar bo predložil vojni tajnik, dobro pretresla in prerešala, preden bo kaj sprejela. Voditelji večine bodo iskali nasvete pri oficirjih, ki so bili onkraj Atlantskega oceana in po teh nasvetih bodo uravnavali svoje predloge.

Vojni tajnik je demokrat, večina pa je republikanska. Poleg pa vojni tajnik Baker tudi ni priljubljen pri konzervativcih obeh strank: demokratih in republikanah, ker se njim z njegove ideje o demokraciji preradikalne. Konzervativci obeh strank mu bodo večalimani tudi oponirali.

Kakšna bo armada, je tudi precej odvisno od mirovne konference in kako končajo spori v Evropi. Če bo mirovna konferenca omejevala oboroževanje in bo nastal mir v Evropi, bo armada dobila drugo lice, kakor če se bodo boji med narodi v Evropi nadaljevali in se ne poleže splošen nepokoj.

Med kongresniki obstoje zelo različna mnenja glede reorganizacije armade. Nekateri kongresniki so za uvedbo splošnega vojaškega vezbanja po švicarskem sistemu, drugi so za močno armado, obstoječo iz prostovoljcev, tretji zavzemajo stališče, da zadostuje majhna stalna armada.

Nekateri senatorji in kongresniki pa pravijo, da bo definitivna vojaška predloga predložena še le pozno v jeseni, ker bodo po njih mnenju zaslišavanja zahtevala toliko časa, da bo nemogoče preje predložiti in dokončati predloga. K zaslišanju bodo pozvali oficirje, ki so se udeležili bojev v Franciji in druge strokovnjake.

Kadar bo prišla armadna predloga na dnevni red, bo torej zbrana že precej raznega materiala, ki bo služil opozicijonalcem in zagovornikom predloga v debati. Vsa znamenja govore, da bo razprava obširna in dostikrat burna. Nemogoče je pa povedati, kakšna predloga bo sprejeta, ker že sedanjne razprave v listih potrjujejo, da glede armadne predloga ni edinstva.

PREMIJE.

Chicago in okolica: V torek oblačno in hladno. Južni in južno-zapadni vetrovi se spremenijo v zapadne.

DELAVSKA ZMAGA V TOPEKI

Topeka, Kans. — Mesto Topeka ima komisijonsko formo vlade. Pri zadnjih volitvah so bili izvoljeni trije kandidatje delavske stranke in delavski kandidat za župana je v volilni bitki propadel le za šest in trideset glasov. Vseh glasov je bilo oddanih deset tisoč. Združene meščanske stranke so se poslužile raznih umazanij sredstev, da niso bile tepene na celi črti.

STRAŠNO! BOGATE DAME SO BREZ KUCHARIC!

Miljonarke v čikaškem predmestju opravljajo same hišna dela toda kuhati ne znajo.

KONMPANIJA BO KUHALA.

Chicago, Ill. — Severno od mesta pa do Waukegana se vrsti mesteca za mestecem, v katerih so naseljeni bogatini. Med temi bogatini je naseljenih nekaj trgovcev, obrtnikov in delavcev. Zadnji opravljajo hišna dela v palačah bogatajnov, obdelujejo njih arto, perejo njih perilo, popravljajo ceste, izvršujejo razna dela v interesu higijene in popravila na njih hišah, kuhajo zanje, sploh izvršujejo vsa dela, ki so potrebna, da bogatini žive udobno življenje.

Ali sedaj se je po izjavi bogatih dam zgodilo nekaj strašnega. Nekajere dame so ostale brez sobarice in se morajo same oblačiti in česati, pospraviti sobo, napraviti posteljo id. Ali te sobarice bi dame se pogrešile, kajti takemu delu, ki ne potrebuje znanja, se človek kmalu priučil, kadar pride sila. Torej sobarice bi v skrajni sili dame se pogrešile. Ne morejo pa pogrešiti kuharice, ker si človek lahko pokvari želodec, če vživa jedi, ki so bile spačkane mesto kuhane.

Dame so pričele zdaj organizirati kompanijo, ki bo kuhala in dostavljala damam jedila na dom, ki so ostale brez kuharice.

Proti pomanjkanju kuharice se seveda še druga odpomoč. Dame naj se uče kuhati in kadar bodo znale to umetnost tako perfektno, da se ne bo bati, da ljudem pokvari želodec z jedmi, ki so jih same napravile, bodo lahko izhajale brez kuharice.

Ali z damami je križ. Otroci ne marajo in pravijo, da je dolžnost delavskih in farmarskih družin, da skrbijo, da narod ne izmre, kajti z otroci so sitnosti. Kuhati ne znajo, sploh ne opravljajo nobenega koristnega dela. In ko je nekdo neki socijolog vprašal nekega farmarja, kako sodi o bogatih damah, se je moč odrezal: "They are good for nothing." Farmar je s svojim odgovorom zadl žebel na glavo, kajti žena, ki noče in ne zna opravljati nobenega dela in poleg še ne mara otrok, res ne koristi človeški družbi, in človeška družba bi prav lahko izhajala brez nje.

POLICAJ OBSTRELJEN, BAN-DIT UBIT.

Chicago, Ill. — Policaj John C. Griffith, oblečen v civilno obleko, je viden, kako je nek zamorec s samokresom v roki ukazal Charlesu Samu, naj dvigne roki kvikso in mu izroči denar. Policaj je potegnil svoj samokres in hitel na padenemu na pomoč. Zamorec je slišal, da se nekdo bliža in se hitro obrnil. Oddal je takoj strel na policajja in krogla je zadela samokresov pas in odletela. Griffith je ustretil in viden, da se je zamorec opotekel. V tem trenutku sta prišla dva druga zamorca, ki sta bila najbrž na straži, in pričela sta streljati na policajja, ki je zadet v hrbet padel na tla.

Prvi zamorec se je vlekel kakanih dve sto čevljev in se vgrudil mrtve na tla. Policajja so odvedli do lekarne, kjer je dobil prvo pomoč. Prepričani so ga v bolnišnico in zdravniški sodijo, da ozdravi, dasiravno je težko ranjen.

SOVJETSKA REPUBLIKA PROGLAŠENA NA DUNAJU.

ANGLIJA — PRVA SOCIALISTIČNA REPUBLIKA BREZ KRVOLITJA.

Chicago. — Angleški lajtnant Robert Nichols, ki je tudi pesnik in vsenčeljski predavatelj, je rekel zadnji teden v tukanjem Arts Clubu na Michigan boulevard: "Anglija bo prva socialistična republika na svetu brez prelivanja krvi. Revolucija pri nas se že vrši, začela se je med vojno, toda gre počasi. Angleški delavec revolucionarn korak za korakom in ne dela nemogočih skokov kot ruski boljševiki. Industrija v Angliji bo kmalu socializirana."

DEMONSTRACIJE FRANCOŠKIH SOCIALISTOV.

"Živel sovjet, doli z vojno!" je odmevali po pariških ulicah.

"DOLI Z MIROVNO KONFERENCO!"

Pariz, 7. apr. — Pariz je včeraj videl največje demonstracije v zadnjih štirih letih. Na tisoče in tisoče delavcev je korakalo po vseh večjih ulicah in skozi aristokratski del mesta v protestu proti oprostitvi Raoula Villaina, kateri je umoril Jeana Juaresa, najznamenitejšega francoskega socialista pred malo manj kot petimi leti. Demonstracije sta priredili Generalna delavska zveza in socialistična stranka.

Demonstracije so bile mirne izvzemši na ulici Henri Martin, kjer je skupina anarhistov razvila črno zastavo naker so policisti naskočili skupino in pet anarhistov je bilo ranjenih, toda aretirani ni bil nihče. Čim se je pričel obhod, je zagrnela v množici vrsti pesem "Internacionala" in ko so se dolge vrste pomikale skozi rezidenčni distrikt pariških aristokratov, je bilo čutili, kakor da silne množice korakajo po z dinamitom nabitem tlaku in da majhen dogodek lahko povzroči eksplozijo.

"Živel sovjet! Doli z vojno! Doli z mirovno konferenco!" so odmevali klici iz tisočglave množice.

Ko so vrste demonstrantov dospelo do hiše, kjer stanuje vdova umorjenega Juaresa, so se vrste ustavile, socialistični poslanci so stopili v hišo in poklonili Juaresovi soprogi in hčeri šopke rož. Vdova ni mogla govoriti vsled ginenosti in solze so ji zalile oči.

Mogočne vrste so nadaljevale obhod do Place Muel, kjer se nahaja Juaresov spomenik in tam so se demonstracije zaključile. Mestne oblasti so pričakovale izgrediv in pripravljene so bile policijske rezerve in v ječi Sante so že v soboto izpraznili 900 celic, da jih napolnijo z demonstranti, ako pride do nemirov.

Med demonstracijami je malo kdo omenil morilca Villaina, pač pa je bilo slišati iz delavskih vrst srdite klice, obsojajoče vojno, intervencijo v Rusiji, imperialistične težnje mirovne konference in kapitalistični sistem sploh. Osebnosti so izginile pod težo pravega pomena demonstracij. Skupina demonstrantov je po končanem obhodu hotela korakati proti hotelu Crillon in demonstrirati pred predsednikom Wilsonom, toda delavski voditelji so stvar preprečili.

Socialistično glasilo "Humanite" je v trpki obsolbi Villainovega procesa izjavilo, da je vlada joči razred z oprostitvijo Juaresovega morilca naravnost izval delavstvo na boj. "Mi sprejemamo boj", je zaključila "Humanite".

Jugoslavija za ljudstvo! Podpirajte gibanje J. S. R. Z!

Protirevolucija na Ogrskem?

Brzojavka se glasi, da je Bela Kun umorjen; bavarska vlada se je preselila v drugo mesto.

GENERALNA STAVKA V BERLINU.

Pariz, 7. apr. — Iz Ženeve poročajo, da je bila včeraj proklamirana sovjetska republika na Dunaju.

Washington, 7. apr. — Državni departmet je danes prejel vest indirektno z Dunaja, da je v Nemški Avstriji izbruhnila komunistična revolucija.

Pariz, 7. apr. — V krogih mirovne konference ne verjamejo, da je brzojavka z Dunaja o kontrarevoluciji v Budapešti resnična.

Budapešta, 6. apr. — Komisar mirovne konference gen. Smuts je v soboto predložil ogrski sovjetski vladi premirovne pogoje. Smuts je obljubil, da priporoči mirovni konferenci, da se odpravi blokada Ogrske in da ogrska vlada pošlje zastopnike v Pariz.

London, 7. apr. — Z Dunaja čez Pariz je prišla danes še nepotrjena vest, da je v Budapešti izbruhnila protirevolucija. Sovjetska vlada je ovržena in Bela Kun, komisar zmanjnih zadev, je umorjen. Iz Kodanja javljajo, da je dejal ogrski grof Szecheny, ki je prišel tamkaj, da kontrarevolucija na Ogrskem še ni splošna; kmetje se še niso pridružili.

Druga vest iz Kodanja se na glasi, da je Bela Kun poslal zastopnike v Prago, kjer se bodo pogajali z generalom Smutsom, zaveznikom zastopnikom, zaradi mej med Ogrsko in Rumunsko ter Čehoslovakijo. — Dalje poročajo iz Kodanja, da je ogrska sovjetska vlada napovedala vojno Srbiji, vsled česar je srbiska vlada proglasila vojno stanje po vsej državi.

Kodanj, 7. apr. — Iz Berlina poročajo, da je nemška vlada pošlala čete v Weimaru vsled grožnje spartakoveev, da bodo razbili narodno skupščino. — Med spartakoveev narašča in v Berlinu je panika. Delavci v Berlinu so v soboto na iniciativo neodvisnih socialistov in spartakoveev odglasovali z 10.000 glasovi proti 3000, da stopijo danes v generalno stavko. Večinski socialisti so glasovali proti, toda bili so poraženi.

London, 7. apr. — Brezlično poročilo iz Berlina, ki opisuje položaj v Nemčiji, se glasi, da je stavka v zapadni Nemčiji že splošna. Število štrajkarjev v okrožju Ruhr je naraslo na 250.000. Živezna situacija na Westfalskem je zelo resna. Poulična železnica v Essenu je prenehala voziti, ker so štrajkarji zahtevali brezplačno vožnjo. V Stuttgartu je zdaj mir, toda buržoazna protistavka se nadaljuje.

Amsterdam, 7. apr. — Iz Berlina poročajo, da se je nova bavarska vlada preselila iz Monakova v Bamberg. Večje število revolucije narnega vojskva je poklicano v Bamberg, da kiti novo vlado. Vesti iz Monakova napovedujejo civilno vojno. Predsednik Hoffmann prejšnje vlade, katero so komunisti odstavili zadnji petek, organizira buržoazijo in kmeti proti sovjetski vladi.

Nuremberg, Bavarska, 7. apr. — Na tukanjem obnem zboru bavarske socialdemokratske stranke so se zastopniki izrekli z 42 glasovi proti 8 proti sovjetski republiki.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v klepanju n. pr. (March 15-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito je pravilno, da se vam ne ustavi list.

AVSTRALSKO MESO NA AMERIŠKEM TRGU.

Časi, ko so izvažali meso iz Združenih držav in je bilo meso navzlic temu izvozu po nizki ceni na trgu, so za nami. Danes seveda še izvažajo meso iz Združenih držav, toda meso ni več na domačem trgu po ceni. V desetih letih se je cena mesu potrojila in mesarji govore, da se meso še podraži. Če vprašamo mesarje, zakaj se meso draži, navedejo takoj deset ali pa še več "tehničnih" razlogov. Transportni troški so visoki, živinorejci zahtevajo visoke cene, krma stane precej denarja, delavci zahtevajo visoke mezde itd. govore mesarji, ki niso nikdar v zadregi, če je treba zagovarjati visoke mesne cene.

Zdaj je pa prišlo na newyorški trg 40 železniških voz jagnjetine iz Nove Zelandije, ki je bila prodana po tako nizki ceni, da se nehote pojavljajo razna vprašanja, ki govorijo, da so drugi vzroki povzročili visoke mesne cene, kot jih navajajo mesarji.

Jagnjetino so v pristanu Nove Zelandije naložili na ladje, ki so opremljene z ledenicami. Te ladje so napravile dolgo pot prek Tihega oceana do Vancouverja, B. C. V Vancouverju so meso naložili v železniške vozove in ga prepeljali prek ameriškega kontinenta v New York. Meso je napravilo približno 10,000 milj pota, preden je bilo postavljeno na newyorški trg. Na newyorškem trgu je pa bilo meso prodano po pet do šest centov cenejše funt kot domače meso.

Kako je mogoče, da je bilo meso prepeljano na tako veliko daljavo in je še cenejše kot domača jagnjetina?

Avstralija nima mesarskega trasta, dasiravno je ameriški mesarski trust že parkrat poskusil, da ustanovi tudi svoje postojanke v Avstraliji, kot jih je zgradil v Južni Ameriki. Če bi bilo avstralsko meso pod kontrolo mesarskega trasta, bi ga ne prodajali v New Yorku ceneje kot domače meso. Južna Amerika je bogata na živini in tudi bližje New Yorku, kot Nova Zelandija, kljub temu pa ne prihaja južnoameriško meso na trg Severne Amerike po nižji ceni, kot jo ima domače meso.

Ta resnica govori, da je mesarski trust prav v tesni zvezi z visokimi mesnimi cenami, čeprav petorica mesarjev, ki kontrolira mesarsko obrt, trdi odločno narobe.

Mesarski trust se je razvil do gospodarske moči, da je postal ljudskim interesom nevaren. To potrди jagnjetina, ki je prišla iz Avstralije na newyorški trg in je bila tam prodana po nižji ceni kot domače meso. Če pa trust postane ljudskim interesom škodljiv, potem je to znamenje, da je prišel čas za podržavljenje trasta.

To je nauk, ki ga daje prihod avstralskega mesa na newyorški trg. Ali ga razume ljudstvo?

PAMETEN ODLOK JUSTIČNEGA TAJNIKA.

Justični tajnik Palmer je naznanil, da vlada ne mara, da bi v mirnem času privatne osebe ali organizacije vohunarile, kaj delajo državljani. Dejal je, da tako vohunstvo povzroča le nepokoj v občini.

Vsak pameten človek se strinja s tem odlokom justičnega tajnika in ga pozdravlja, kajti za detektivsko delo niso privatne osebe, ki niso nikomur odgovorne za svoje delo in dostikrat ovadijo kakšno osebo izgovorj sovražstva. Take ovadbe ne povzročajo vladnim organom drugega kot sitnosti, ker morajo voditi nepotrebne preiskave.

Posledica take preiskave je, da se potem ovadlena oseba huduje nad vladnimi organi, ki so uvedli preiskavo proti njemu, dasiravno so popolnoma nedolžni, ovadah se pa smeje, ker je svojemu nasprotniku napravil sitnosti in nepotrebna pota.

Dobe se tudi ljudje, ki si domišljajo, da so rojeni Sherlock Holmesi. Takim ljudem se zdi vsaka stvar sumljiva, ki jo ne zapovedajo njih omejeni možgani. O veljavnih postavah in ustavi nimajo najmanjšega pojma in zategadelj smatrajo vsako dejanje za nepostaven čin, ki ga ne razumejo.

DOPISI.

Indianapolis, Ind. — Pred štirinajstimi dnevi je v naši naselbini zbolel rojak Josip Klemenec za znano špansko influenco. Ko to izvedel tukajšnji dušni pastir — ali bolje rečeno razgajajoč — je takoj obiskal bolnika in ga nalezil, da se naj spravi z Bogom itd. Proti temu ne bi imel nič in bi ne bilo vredno omenjati in v javnosti, če bi se Ciriček obnašal, kakor se spodobi. Ali ta dušni pastir je nalezil bolnika s sledečimi zelo olikanimi besedami: "Daj se spovedati, ker boš kmalu erknil!" Tako se tolažijo bolniki po najnovejši krščanski morali! Strašijo se s smrtjo in reče se jim, bodo erknili, ne pa umrli!

Ko je tretjič obiskal bolnika s svojimi grožnjami, je rekel trem ženskam, ki so bile navzoče, naj rečejo, da je zdravnik izjavil, da bo Joe "šur umri", samo zato, da se bo dal spovedati. Zdravnik je nalezil bolnika, da ne sme ogovoriti, ker mu je to škodilo, toda olikani pastir, ga je kljub temu navijal, da naj napravi dolgo izpoved. Rekel mu je med drugim:

"Zakaj se bojiš spovedati, saj itak vem za vse tvoje grehe in za tvoje življenje". Ta je dobri! Za njegove grehe ve, pa ga še nadleguje na bolniški postelji, da mu jih naj našteje.

Sodba pametnih rojakov je, da taki dušni pastirji ne iščejo duš, da bi jih poslali v nebeško kraljestvo, temveč da iz njih kaj iztisnejo za svoje mošnjčke. Ako je kje kakšen grešnik po krščanskih pravilih, tedaj je naš Ciriček prvi med prvimi, kajti poleg drugih velikih grehov ima tudi tega, da je prelomil pravilo ljubezni do bližnjega. Namesta da bi izkazal ljubezen bližnjemu, mu pa grozi, da bo erknil in ga tako zaničuje, samega sebe pa napihuje. Lahko bi mu povedal še več, kar mu gre po vsej pravici, toda dovolj je za danes. Najbrže se bo oglasil kdo izmed njegovih pobožnih pristaev in ga zagovarjal in tedaj mu povem še več. Če bo kdo zagovarjal dušnega pastirja, naj se podpiše s polnim imenom, kakor se ga jaz. — Naročnik Geo. Tull.

Borton, O. — Iz naše naselbine ni nič dopisov. Ne vem, ali je preveč počitnice ali pa moji baroni premišljujejo le o samskem stanju. Zdi se, mi, da bo precej srežih evetk potganjih po Veliki noči in jaz sam bi si rad eno izbral, ker sem še vedno v baronskem stanju. Toda počakajmo! Pomlad bo lepa in evetke naj se razvijajo. Dovolj o evetkah.

Med čitanjem raznih časopisov mi je prišla v roke tudi "Ave Mica". Poglejte, kaj piše: "Za moze. Slovenski mozeje, v resnih časih živimo. Velikanska doba se odigrava pred našimi očmi. Vse peklenske moči razdiralnega dela so se združile, da porušijo vse kar je človeški rod z velikanskimi žrtvami in z neizmernim trudom sezidal in za kar se je trudil tisočletja. Vse je zanič, kar je bilo do sedaj na svetu, vse se mori podreti. Poglejte, mozeje, v kako močno vojsko so se sovražniki re da združili! Poglejte, kako vzoren je red med njimi! Par vodi teljev je med njimi, toda poglejte, kako jih vse na migljaj uboga! Mozeje, pogledajte samo eno stvar: zbirajo milijone, pa nič ne povedo, zakaj se bo ta denar porabil, samo pravijo: Ne smemo povedati, da sovražnik ne izve naših načrtov; vi samo dajte in dajali so in veliko so dali. Ustanovljajo organizacije v skrivne namene. Toda to niso zidarije, to so razdirale, to so rušile. Katoliški mozeje! Ni sramotno učiti se od svojega nasprotnika. Moder človek se učil povsod itd.

Res, je, da se mora "modri" urednik Ave Mice še učiti, če se tega ne ve, zakaj se nabira milijondolarski fond. Mi ne hodimo k nasprotnikom v šolo, pa vsemu nemo, da se bo ta denar porabil za demokracijo in svobodo ljudstva v stari domovini; vemo tudi to, da si ne bo nihče basal žepov s tem denarjem. Naši voditelji niso kot uredniki "Ave Mice". Zadržuje pali jeza, ker oni ne morejo napraviti take kampanje kot smo mi.

Česa se pa boji urednik "Ave Mice"? Zakaj se joka in kliče katoliške mozeje, da se naj uči od nas? Ali se morda boji, da bi moral zamenjati črno suknjo s ka-

no drugo? Jaz se ne bojim. Rad bi zamenjal svojo suknjo za drugo, ki bi pomenila več prosperitete.

Ako se naletim na kaj takega v "Ave Mici", bom v prihodnjem dopisu še bolj rogovilil. Ako nočejo prispevati v naše fonde, naj molče, saj jih nihče ne vpraša. Res nekatere butice še tako trde, da jih ne prebije "baksa" niti 42centimeter-skega kalibra, ali mi kljub temu kličejo: Zdrani se trpin, da bo konec tvojih bolečin! — Baron iz Bortona.

Sublet, Wyo. — Kakor čitamo po raznih časopisih, je razvidno, da so delavske razmere po drugod še slabše, kakor pa tukaj na Subletu. V rovu št. 6 delajo po 3-4 dni na teden, v rovu št. 5. pa do zdaj nismo imeli več kakor en dan počitka.

Tudi pred boleznijo smo imeli poprej mir, ko je poprej po drugih krajih najbolj razsajala influenza. Zdaj pa, ko drugod poje-njuje, pa je tukaj nastopila, tako da ni skoro hiše, da ne bi bil kdo bolan, v nekateri hiši pa kar vse leži. Toda smrtnih slučajev pa do zdaj še ni bilo več, kakor eden.

Omenim naj še, da se je kampanja za milionski sklad zaključila precej dobro in lahko se reče, da je Sublet med prvimi. Obnesla bi se pa lahko boljše, če bi bili vsi takoj tako navdušeni za svobodo in prostost našega naroda v stari domovini, kakor so člani tukajšnje org. S. R. Z. Zato, pa lepa hvala vsem, kateri so prispevali v ta sklad. Vsa hvala, gre tudi rojakoma, ker sta prevzela težko nalogo in šla pobirat prispevke za milionski sklad S. R. Z.

So pa tukaj tudi takšni nevedneži, ki bi rajše videli, da bi spadali še pod avstrijsko ali italijansko avtokracijo, kakor v jugoslovansko republiko. Zato pa tisti nas nazivljejo, da smo boljševiki.

Slučajno sem prišel v dotiko z dvema našima nasprotnikoma, ki sta tako duševno bolna, da ne veta, kaj je monarhija in kaj je republika, še manj pa kaj je boljševizem. Napadla sta me kakor kakega hudodeca. Eden pač ni vedel v svoji zmudenosti drugega reči kakor, da sem jaz prvi boljševik. Jaz sem jim pravil o name-nu in ciljih S. R. Z. in o Jugoslaviji, tedaj se je pa drugi tako raztogotil, da je kar pihal od jeze, zagrabil je moj znak prispevka v milionski sklad in ga vrgel na tla. Povedal sem mu par besed in mislil oditi, on pa je hitro znak pobral in ga pritrčil na mesto, kjer je bil poprej. Trdila sta še nadalje, da s tem milionskim skladom polnimo žepe Kristanu in Terbovu in da je Jugoslavija B. S. Ker sem videl, da se s takimi tepci ne da nič opraviti, sem jih posvaril, naj preveč ne govorijo. Sieer jim še enkrat svetujem, naj se kaj takega več ne zgodi, če nič ne pri-speva za S. R. Z., naj nas tudi pu-si pri miru, ker lahko se poslu-zimo druge taktike. Vse besede so takim boh v steno. Ker se ne maram prepričati in ne maram so-vražstva, rajše vsakemu povem, če ni za potrebno stvar, naj se tako neumno ne izrazi, naj me ne napada, ker nisem nobenemu nič za-lega storil s tem, ker sem pobiral podpise za peticojo za Wilsona in če delujem za S. R. Z. za svobodo naroda in jugoslovansko republi-ko. Kdor se ne strinja s programom S. R. Z., ga tudi ne silimo za nobeno stvar, ker tak je nasprot-nik domovine. Tisti naj ne poslu-šajo samo to, kar jim laže in piše pater Skaza, ker on dela največjo zago in sovražstvo med narodom. Čitajo naj dobre in napredne knji-ge in časopise, potem bodo spo-znali, da niso na pravi poti. Pre-čitajo naj dopis, kako se je izra-zil slovenski duhoven v Prosveti z dne 19. marca. Taki bi morali biti vsi duhovni in narod bi bil bolj združen. Združimo se vsi v en ta-bor, podpirajmo S. R. Z. z vsemi sredstvi, nastopimo vsi kakor eden proti vsem imperijalistom in anek-sistom, delujmo za delavske interese, svobode in prostost na-roda v starem kraju in sigurni smo, da bomo dosegli svoj cilj. — Frank Remše.

Tovarne, železnice in druge na-prave seveda so še zmiraj lastni-na države in tudi ostanejo. To je stvar, ki pri boljševikih ne pozna kompromisa, kajti potem bi se vrnil nazaj v kapitalistični si-stem. Tovarne ostanejo delavce-va lastnina, ali delavci se mora-pokoriti tistemu, ki zna več. Absolutnega gospodarja in absolut-ne svobode ni več! S tem so boljševiki napravili kompromis.

Kompromis je bil storjen tudi v armadi. Sprva je bilo vodstvo rdeče armade v rokah vojaških svetov in vojaških odborov pri vsaki enoti. To pa ni bilo vod-stvo; bil je kaos, zmešnjava in anarhija. Vojak se ni pokoril od-boru in nižji odbor je zavrgel po-velja višjega odbora. Trockij je bil primoran koncem konca re-organizirati armado, odpraviti odbore ali saj omejiti njihovo o-blast in nastavi je stare častnike in generale, uvedel strogo disci-plino pod stroko kaznjajo za nepo-kornost in danes je rdeča arma-da močna militaristična organi-zacija, kakor v vsaki drugi drža-

Boljševiki iščejo kompromise.

Petrograd, 3. apr. — (Iz poročila Fraz. Hunta). Položaj med delavci v Petrogradu je zelo delikaten vsled naraščajočega problema brezposelnosti. Pomanjka-je surovin in kuriva, obrabljeni stroji in drugi dodatki so kri- vi, da večje število tovarni pečiva in da se množi število brezposel-nih delavcev. Mestna vlada je že večkrat povisala mezde in podpo-ro za brezposelne, ali vse to ne pomaga nič, ker so pa življenjske potrebščine tako drage, da mora-človek plačati desetkrat več za- nje, kot pa v normalnih časih.

Moč sovjetske vlade sloni na mestnih delavcih, ki tvorijo je-dro in gonilno revolucionarno si-lo v rdeči armadi. S temi delavci sovjetska vlada stoji in pade. A-ko se spuntajo, tedaj je rdeča ar-mada brez koristi. Ruska revolu-cija je vedno pomenila vladu ljudstva. Delavci vedo, kako se izvede revolucija in voditelji na-čelu vlade tudi vedo to; vlada ve dalje, da mora pasti, če zastavka-jo industrialni delavci in poteg-nejo za seboj druge, ki so manj zavedni in bolj nezadovoljni.

Da mestni delavci še niso stori-li tega, da bi se namreč dvignili proti Leninu, je vzrok ta, ker so zavedni revolucionarji in odločno delujejo na to, da se ustanovi nov socialni red, pa naj bodo nji-hove žrtve še tako velike. Nikdar več ne bodo revolucionarni de-lavci dovolili, da bi se vrnilo sta-re razmere. Lahko se zgodi, da ovržejo Lenina in ostale vodite-lje, ako sprevidijo, da so zadnji zakrivali preveč napak, ali name-sto teh bodo delavci postavili no-vo revolucionarno vlado. Spre-menili bodo le osebe, toda ne na-čel. Delavci hočejo kruha in kom-forta, ampak oni hočejo, da jim to prinese njihova revolucija in nihče drugi.

Sovjetski voditelji čutijo že davno, da zahtevajo od delavcev preveč žrtv in zdaj poskušajo popraviti. Toda popraviti se ne more brez gotovih kompromisov s tistimi sloji, ki so jim po takti-ki nasprotni, če ne tudi po načel-u. Kompromisi prihajajo; kom-promisi s pristaši menjševikov, socialnih revolucionarjev in tudi s pristaši buržoazije. Samo en-zgled. Ko so boljševiki prevzeli železnice, so enostavno odstavili vse prejšnje upravitelje in nasta-vili na njihova mesta svoje lju-di, ki so sieer bili dobri revolu-cionarji, toda o upravi in vodstvu železnice niso imeli pojma eno-stavno zato, ker niso imeli nobe-ne skušnje. Vsled tega so zavozili in gospodarstvo železnice je bilo grozno slabo. Zdaj je sovjetski vlada zopet uposlila stare upra-vitelje, katerim se morajo poko-riti železniški odbori. Ravno ta-ko se je zgodilo z mnogimi tovar-nami. Delavski odbori jih nise mogli upravljati z uspehom, ker ni bilo med njimi izkušenih lju-di da bi razumeli stvar. Delavski o-dbori v tovarnah še obstoje in n-r njihovo ime gre uprava, toda v večinu slučajev upravljajo tovar-ne stari poslovodje ali novi talen-ti brez ozira, kaj so po svojem političnem prepričanju. Vsa prvotna organizacija industrije se počasi toda sigurno reorganizira in vodstva v tovarnah se koncen-trirajo bolj in bolj v rokah talen-tov, ne pa več v rokah odborov navadnih delavcev.

Tovarne, železnice in druge na-prave seveda so še zmiraj lastni-na države in tudi ostanejo. To je stvar, ki pri boljševikih ne pozna kompromisa, kajti potem bi se vrnil nazaj v kapitalistični si-stem. Tovarne ostanejo delavce-va lastnina, ali delavci se mora-pokoriti tistemu, ki zna več. Absolutnega gospodarja in absolut-ne svobode ni več! S tem so boljševiki napravili kompromis.

Kompromis je bil storjen tudi v armadi. Sprva je bilo vodstvo rdeče armade v rokah vojaških svetov in vojaških odborov pri vsaki enoti. To pa ni bilo vod-stvo; bil je kaos, zmešnjava in anarhija. Vojak se ni pokoril od-boru in nižji odbor je zavrgel po-velja višjega odbora. Trockij je bil primoran koncem konca re-organizirati armado, odpraviti odbore ali saj omejiti njihovo o-blast in nastavi je stare častnike in generale, uvedel strogo disci-plino pod stroko kaznjajo za nepo-kornost in danes je rdeča arma-da močna militaristična organi-zacija, kakor v vsaki drugi drža-

vi. Častnikov več ne volijo, pač pa so imenovani od višjih povelj- stev in prednost imajo tisti, ki kaj znajo.

Ravno tako je v oddelkih vla-de same. Stari eksperti prihajajo nazaj in Lenin jih dobro plačuje. Prihajajo zato, ker potrebujejo zasluzka in eksistenec in pa zato, ker je zdaj v Rusiji — doba kom-promisov. In prišli bodo še večji kompromisi. Ako se hoče Rusija gospodarsko postaviti na noge in rešiti pereče notranje probleme brezposelnosti in poštene prehrane, bo morala iskati surovine na i-nozemskih trgih. Rusija bo dala la surovine, ali to bo pomenila nove kompromise, kajti trgovina s kapitalističnimi državami se ne more voditi drugače, kakor p-kapitalističnih načelih.

Enega kompromisa pa ne bosta ruski delavci in ruski mužik nik-dar storila: Tovarni in zemlje ne bosta dala iz rok. In sovjetska vlada ne bo dovolila splošnih volitev toliko časa, dokler ne pre-melje sedanje ljudske mase v skozinsko socialistično misleče ljudstvo. Buržoazija ostane brez pravice toliko časa, dokler ne izgi-ne v morju vladajočega proletarijata.

POLITIČNI NASPROTNIKI ŽE OBČUTJO ŽUPANSKO SEKIRO.

Chicago, Ill. — "Gorje preman-gam" se uresničuje tudi v poli-tičnem boju. Theodor Wind, tržni mojster na občinskem trgu v So. Chicagu, je prvi občutil sekiro Thompsonove uprave. Odpoveda-na mu je bila služba in na njegovo mesto pride neki Mihael Herbst.

Wind je kandidiral za občin-skega svetovaleca kot kandidat de-lavske stranke. Priporočal je vo-lilem, naj ne glasujejo za kandi-date republikanske in demokra-tične stranke, ker ne zastopajo ljudskih koristi. Ta agitacija je pa v očeh gospode, ki vodi zdaj krni-lo mestne občine, velik greh, ki za-sluzi takojšnjo kazen. Gospoda pač meni, da morajo mestni usluž-benci tako glasovati in agitirati za tiste kandidate, ki so nji všeč. In kljub takemu postopanju pra-vilo, da lahko vsakdo svobodno izrazi svoje misli.

Preden je bil Thompson prvi-krat izvoljen, je obljubil druš-vom za lokalno vlado, da ne bo za-prl salunov ob nedeljah, obenem je pa tudi gospodem prohibicijo-nistom dal besedo, da jih zapre. Držal je besedo zadnjih in zaprl salune. Če bi bili volilec politično zreli, pa naj že pripadajo k ka-te-riliki stranki, bi ne dali niti ene-ga glasu človeku, ki je dvema strujama hkratu napravil obljube, ker tako ravnanje se smatra tudi v politiki za negentlemansko. Volilec ta dvojna županova vlo-ga ni spametovala in izvolil so ga ponovno županom. Volilec so ga hoteli imeti in zdaj ga imajo, zato pa naj tudi potrpečljivo nosijo konzekvence svojega brezmišelnega dejanja in naj nikar ne godr-u-jajo. Te besede gredo seveda mar-le tistim volilem, ki so glasovali zenzj ali mu na kakšen drug način pomagali do zmage.

MASLO IN KOKOSJA JAJCA SE ZOPET DRAŽE.

Chicago, Ill. — Velika noč se bliža in cena za kokosja jajca in maslo je zopet pričelo plezati navzgor, dasiravno kokosi zdaj najbolj nesejo, krave pa dajejo obilo mleka. Maslo prodajajo v trgovini na debelo po 60 do 65c funt, ali po najvišji ceni, ki jo ima maslo po zimi. Sto funtov mleka na debelo stane \$2.80, ali 38c manj kot v decembru. Od Božiča sem je cena sirovemu ma-slu padla že na 42c, zdaj je pa dosegla ceno, ki jo je maslo ime-lo v decembru.

Leverjev zakon proti profitar-stvu je še vedno v veljavi, toda profitarji se malo brigajo za po-stavbe, če se jim obeta dobiček.

Farmarji dobe sedaj za tucat svežih kokosnjih jajc 32 do 37c, na drobno pa prodajajo tucat ko-kosjih jajc v Chicagu po 50 do 55c.

Profit je višji, kot ga je dove-lila živilska uprava.

Ko je živilska uprava preneha-la poslovati, so trgovci takoj za-ključili, da ni profita več pod kon-trolo. Ali gospodje trgovci so po-zabili, da je še v veljavi Lever-jev zakon proti profitarstvu in da veleporota lahko vsakega tr-go-veca obtoži, kateremu se doka-že profitarstvo.

Tega nimenja je tudi pomožni državni pravnik Frederick Dic-kinson, ki zastopa tožbe proti profitarjem.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

IZ URADA TISKOVNEGA ODSEKA SRZ.
ITALIJANI V IDRILI.

(Iz prijateljevega pisma.)

Idrija, 17. decembra.
Ker imam ravno priložnost, da spravim pismo v svet, Ti napišem par vrstic, če hočeš informirati javnost o zadnjih dogodkih pri nas.

Narodni praznik smo praznovali tukaj v soboto s tem, da je počivalo vse delo in da se je pela slovesna maša. Lahko bi bilo že teden dni prej poučeni o naših namenih. Nekateri so nameravali tudi izpred deklet v narodnih nošah. Ker sta vsako zbiranje in obhod po cesti prepovedane, naše žene in dekleta niso hotela sodelovati, četudi bi se bile nekatere radi pokazale. Lahko so imeli poostrene straže in sploh vse pripravljeno, da v kalu uduše vsako prepovedano gibanje. Zaradi našega vplivanja je ostalo samo pri tem, da ni nihče delal in da so bile zaprte trgovine in gostilne. Opoldne je pa izšlo od generala povelje, da morajo pod osebno odgovornostjo gerenta Štravske biti popoldan trgovine odprte. To se je seveda tudi zgodilo. Mir se ni kalil. Naša družba je bila popoldan "pri Fari", kjer smo se prav dobro zabavali.

Aprovizijonirani bomo menda iz Trsta. Včeraj se je gerent odpeljal tja, da prevzame živila. V Logatec imajo že baje vsega dovolj, na Idrijo so bili pa v Trstu pozabili, kakor mi je povedal neki častnik. Za največjo silo deli vojaštvo nekaj kruha in riža, jaz še nisem ničesar dobil.

Gotovo Ti je znano, da je Kajetan Premerstein imenovan za časovnega vodjo sodišča v Logatecu. V petek je prišel v Logatec in šel takoj naprej domov pogledat. V soboto pod večer je bil z nami "pri Fari", kar pridrvi tja laški avto iz Logateca. Izstopi častnik in izjavi, da mora Kajetan Premersteina nemudoma privedi stotniku karabinarjev (naši feldžar-darmi) v Logatec. Kaj se je z njim zgodilo in zakaj vse to, nam je še danes uganka. (Gospod sodnik Premerstein se je moral vrniti v Ljubljano, ker mu Lahki niso dovolili, da bi nastopil službo v Logatecu. Sedaj je na svojem prejšnjem mestu v Ljubljani. Opomba ured.)

Proti žirem so vsa pota in ceste zastražene in ponajveč preprežene z gosto žično mrežo. Čisto nas hočejo odrezati od sveta, pa ne pomislijo, da se ideje ne dajo omrežiti. Včeraj je neka komisija, (spremljal jo je katehet Osvald) pregledovala realko, na katero se bo baje kmalu pričel pouk, le ne ve se še, po kakšnem nmem meritu. Tudi ljudska šola bo menda otvorena te dni; otroci bodo menda celo dobivali brezplačne zajtrke. Čisto prav, da nam dajo jesti, če so nam vzeli možnost, da se sami preskrbimo, toda z jedjo nas ne bodo dobili za mater Italijo! Vsi želimo, da bi ta mora padla od nas. Najhuje pri nas je, da moremo tolažbo iz častnikov le tako redko črpati. Pa tudi to preide!

IZJAVE DR. KOROŠČA V ZAGREBU.

Zagreb, 4. decembra. — Včerajšnji seji Narodnega Veča je izvajal dr. Korošec sledeče: V Ženevi, kakor v Parizu so se vršile za nas Jugoslovane zelo važne konference. O poteku teh pogajanj sem pošiljal redno brzojavke, od katerih pa niti ena ni dospela na kraj, kamor je bila namenjena. S tem se je zelo oteževalo delo in položaj je postal nemogoče, ko so se začeli vsled mednarodnega položaja in utirne potrebe v Ženevi razgovori z ministrskim predsednikom Pašičem in predsednikom Jugoslovanskega odbora dr. Trumbićem o ujedini nju jugoslovanske države in ustanovitvi skupne vlade. Vsi naši prijatelji v inozemstvu, med njimi najviše evropske osebnosti, s katerimi sem stopil v stik, so mi poročali, naj čimprej izvršimo naše ujedinjenje s Srbijo, kar smo potem poskrbeli z znanim ženevskim paktom, ki se je izvršil v sporazumu s Pašičem, kot s načelnikom srbske vlade in z opozicijskimi strankami ter člani jugoslovanskega odbora. Glavni, pozitivni rezultat tega dogovora je točka o sestavi skupne vlade. Sklep osrednjega odbora Narodnega veča z dne 24. novembra pa pomenja še daljši in

boljši korak naprej v vprašanju enotne države in jaz se z veseljem pridružujem temu koraku, ker sem si podobnega sklepa že dolgo želel. — Z Ženeve je dr. Korošec odšel v Pariz, kjer je bil presrečno sprejet v najvišjih krogih. Posvetoval se je z ministrskim predsednikom Clemenceaum in zunanjim ministrom Pichonom. Obiskal je zastopnike časopisja in voditelje različnih političnih strank. Povsod je zastopal odločno jugoslovanske interese proti italijanskemu imperializmu ter dobil povsod vtis, da goje vsi iskrene simpatije za našo pravično stvar. Londonski dogovor res veže Anglijo in Francoze, ne veže pa Ameriko. Treba je naglašati napram temu londonskemu dogovoru, da tudi Italija s svoje strani ni izpolnila vseh onih dolžnosti, ki jih je v tem dogovoru prevzela, da zato tudi ni izključeno, da bosta Anglija in Francija zahtevali revizijo tega pakta. — V Parizu je stopil v stik dr. Korošec tudi z ameriškim zastopnikom, in osebnim prijateljem Wilsona, polkovnikom Housejem. Tudi napram temu je zagovarjal našo narodno stvar ter odnesel jako ugoden vtis. Potom njega je zaprosil ameriško vlado, naj pošlje v Jugoslavijo hrane za kakih pet milijonov prebivalcev, obleke in obutve pa za kakih sedem milijonov prebivalcev, kar mu je bilo tudi obljubljeno. V Parizu je obiskal tudi angleškega in italijanskega poslanika ter jima razložil jugoslovanske stališče. Povsod je poizkušal vzbuditi zanimanje za našo stvar, pojasnjeval je naše razmere do bratske Srbije ter porabil priliko, da je na nekem shodu radikalnih socialistov v Parizu, ki tvorijo največjo stranko v francoskem parlamentu, informiral javnost o jugoslovanskih aspiracijah. Dosegel je, da je stranka sprejela resolucijo, da spremlja s simpatijami naša narodna stremjenja in da obsoja italijanski imperializem. — Na poziv osrednjega odbora Narodnega veča je 26. novembra zapustil Pariz, kjer sta ostala še Trumbić in Pašić. — Osrednji odbor Narodnega veča je vzel predsednikovo poročilo na znanje in je na predlog dr. Budisavljevića soglasno sklenil, da se beleži v zapisniku dr. Korošcu priznanje za njegov trud.

— V uvaževanje onim, ki se jih tiče. Sprejeli smo iz občinstva. V času svetovne vojne trpeli smo glede prehrane v zaledju večkrat občutneje, kakor branitelji v zakopih ter smo morali mirno gledati, kako si razni vojni dobičkarji, verižniki, oderuhi in ljudski krvososi polno mošnjičke. Čekali smo potrpežljivo na konec vojne v prepričanju, da cene živit takoj izdatno padejo. Kakor pa sedaj občutimo, se te razmere niso prav nič zboljšale temveč deloma poslabšale. Sicer nam dopovedujejo, da so temu predvsem krive slabe železniške zveze in da se bodo razmere kmalu zboljšale. Jaz sem pa prepričan, da se daje te neznosne razmere takoj odpraviti. Predvsem morajo razni prekupčevalci, spekulant in oderuhi z dosedanjim brezsrčnostjo proti svojim sodržavljanom prenehati in dati po primernih cenah svoje ogromne zaloge na razpolago. Njih računi so povsem nevzdržni, kajti tudi če bi res nastale še slabše razmere oni ne bodo prišli na svoj račun, ker je več kot gotovo, da bo vsak tudi najsvetejši človek nerad trpel še dalje pomanjkanje, dočim imajo ti prekupčevalci polne zaloge. Ta način postopanja bi le omogočil boljše življenje. Zato resno opozarjam merodajne oblasti, da ne štedijo v tem pogledu z najhujšimi odredbami. Tekom vojne si je človek, čeprav za drag denar, vendarle preskrbel nekaj mase (večkrat pokvarjene op. stavea.) danes jo ni dobiti niti za drag denar. Drožje se je dobivalo redno in je stalo največ 7 v dkg. Danes dobiš drožje le. če plašaš dkg 35 do 50 vin. in še več! Kam naj tako postopanje vodi? Kdo ima tu svoje nečedne, oderučke roke vmes. Ali bi se ne mogli preskrbeti redno dobavo drožja kakor tekem vojne? Prepričilo bi se na ta način ostudno izsesavanje ljudstva.

— Italija pojde na mirovno konferenco s "povsem italijanskim duhom." Na neko, vprašanje v poslanski zbornici, s ka-

kim duhom pojde Italija na mirovno konferenco, je odgovoril Orlando: "S povsem italijanskim duhom." Vsa zbornica je ploskala. "Tribuna" je razlagala na to "italijanski duh" izvajajo, da je to duh one Italije, ki je bila v boj radi naroda. V tej vojni je bil zmagan, kakor je rekel minister Orlando, duh osvajanja, duh sile in imperijalizma zmagal pa je duh pravičnosti, svobode in pravice. Mi Italijani moremo reči, da je zmagal tudi tradicionalni italijanski duh, ki je temelj naše moralne in politične ustave, duh znosnosti in socialnega in internacionalnega sklada, temelječega na lastnih pravicah, ki izhaja iz pravičnega soglasja z interesi drugih. Italija, verna svojim tradicijam, se pripravlja, da stopi na mirovno konferenco z duhom pravičnosti za vse, za katere je šla v boj in zato z duhom pravičnosti tudi za samo sebe. Ona neče da bi bila kaka njena pravica požešana. Ona ustvarja svoje pravo zajedno s prizadevanjem pravice drugih. Zato je minister Orlando, kakor na drugo obal Jadrana, rekel, da je Italije, če tudi ni razpoložena, da bi se odrekla in bi grešila proti kriteriju narodne pravice, vendar pripravljena, da prizna one eventualne ne po onem nečem, kar je izven nas in kar je nad nami. Pred par dnevi so izrazili misel, da bo Italija velikodušno vpoštevala one slučaje, v katerih more priti v razpravo pravica obeh strani, pa boče predložiti take pravične prostovoljne rešitve, ki absolutno varjujejo italijansko prebivalstvo in njega nacionalno pravo, ne bodo stvorile težkih zaprek pravičnim interesom drugih, s katerimi hoče ona živeti v prijateljstvu. — Iz tega bi se dalo sklepati, da sta ministrski predsednik Orlando kakor tudi "Tribuna" prepričana, da je pot, po kateri hočejo voditi Italijo nacionalna šovinisti, vrlo nesigurna in da jim utegne prinesiti razočaranje, zato priporočata politiko kompromisa.

— Angleži in naš spor s Italijani i. List "Morningpost" je priobčil z ozirom na prihod italijanskega ministra zunanjih del barona Sonnina v London članek "Jugoslavija in Italija". Iz tega članka posnemamo tole: "Znano je, da smo bili pred vojno in med vojno prijatelji Italije in italijanskega naroda. To dejstvo nam daje pravico, da lahko govorimo docela odkrito. Nas vznemirjajo vesti, ki se tičejo italijansko-jugoslovanskega spora: zato prosimo svoje prijatelje v Italiji, naj uvažujejo to našo vznemirjenost. Predlagamo torej: najboljšje garancije in najboljšje varstvo svojih interesov najde Italija v očitovanju najožje edinstvi med zavezniki. Za Italijo in za vsakega izmed zaveznikov narodov je najbolj zdrava politika kooperacija, ne pa samotni sprehodi, ki jih dela posameznik na svojo roko."

Razno.

Ogrska vlada vabi ameriške Ma-džare domov.

Budapešta. — Ogrska sovjetska vlada je pozvala ogrske delavce v Ameriki, da se naj vrnejo domov, kjer bodo uživali sadove socialne revolucije. Bela Kun, ki je izdal vabilo, pravi, da bodo delavci, izseljeni na tuje, našli doma socialistično domovino.

Bela Kun je rekel dalje, da Ogrska želi mir s svetom in se bo bojevala zanj. "Naša zunanja politika je politika miru", je dejal Kun. "To je moja odkritostna beseda. Ali mi smo odpravili imperializem, kateremu se nikdar več ne uklonimo. Naša notranja politika bazira na zunanji politiki in se opira na mednarodno solidarnost delavskih razredov. Na pravi drugimi narodom gojimo najbolj prijateljsko čustvo, prevsem pa napram Ameriki, ki se je pokazala najbolj nepristranska v našem boju."

Ogrskim delavcem, ki žive v Ameriki, pošiljam potom United Pressa sledečo poslanico: "Razmislite, ki so vas prisilile, da ste se morali izseliti, so odpravljene. Vrnite se domov in našli boste socialistično domovino. Ki ima dom za delavce, dočim ga stara Ogrska ni imela."

Napram nemškemu proletariatu, ki nas je učil teorije, katere zdaj izvajamo v praksi, imamo najgorkejšo simpatijo. Z Rusijo nas ne veže nič drugega, kakor

mednarodna delavska solidarnost. Upam, da se povoljno rešijo vsa obstoječa vprašanja z ententno. Toda če bodo zavezniški poslenali generala Hofmanna v Brest Litovsku, ki je oprt na neč diktiral svoj mir, tedaj se bo dvignilo vse naše prebivalstvo v obrambo svojih pravic, kakor se je dvignilo ameriško prebivalstvo v Washingtonovih časih. Sleherni delavci na Ogrskem uživa danes največjo svobodo. Posameznik ne bo več izkoriščal posameznikov. Vsa noiranja trgovina bo spodržavana, dočim smo izven Ogrske za svobodno trgovino: kompezano na podlaga za izmenjavo blaga. — Mizerija v Rusiji je veliko pretirana. Polkovnik Robins, ki je bil v Rusiji z ameriškim Rdečim križem, lahko potrdi. Kmalu pošljemo naše poslanike v vse tuje države."

Zavezniki izprazni Odeso.

Pariz, 7. apr. — "Matin" poroča, da je boljševiški pritisk na zavezniške čete v Odesi na obali Črnega morja tako velik, da bodo zavezniški izpraznili dotični okoliš in se umaknili v Besarabijo za obrambo Rumunske. Prekop, ki veže evropsko Rusijo s Krimom, so zavezniški utrdili, da ne pridejo boljševiki v Sebastopol.

London, 7. apr. — Uradno poročilo se glasi, da angleške in ameriške čete, ki so odšle v severno Rusijo zadnji teden, miso namenjene za ofenzivo, temveč da pomagajo zadržati sovražnika, dokler se zavezniške čete ne umaknejo v Murnianski in Arhangeljski. Izpraznitev obeh front v severni Rusiji se prične prvi teden v maju.

Iz Murmanska poročajo, da so tamokšnji ruski delavci skušali zadnji mesec praznovati dvestoletico ruske revolucije, toda general Maynard je preprečil demonstracije in ukazal zapreti dvajset voditeljev, pri katerih so našli orožje. V Murmansku je okrog 6.000 delavcev, ki so pred prihodom zaveznikov delali na ondolnih železnici in med njimi prevladuje močan revolucionarni duh, tako da morajo biti zavezniški vedno na straži.

Bavarska buržoazija grozi s civilno vojno.

London, 7. apr. — Iz Berlina je prišla vest, da sta demokratična stranka in kmečka liga na Bavarskem izdali apel na buržoazijo, zmernejše delavce in kmete, da se naj uprejo novi sovjetski vladi.

Krajci delavnik v Italiji.

Milan. — Na tukajšnji konferenci med zastopniki italijanske delavske federacije in večjih delodajalcev je bilo zaključeno zadnji teden, da se delovne ure znižajo od 72 na 48 tedensko; ako pa delodajalec zahteva več ur dela, mora plačati za prvi dve uri 30% večjo mezo, za nadaljne tri ure 40% in za vsako nadaljnjo uro nadčasa 100% večjo plačo. Pogodba stopi v veljavo 10. maja za mehanike, 10. julija pa za vse delavce v kovinski industriji.

Španija se je prva prijavila za ligo narodov.

Pariz. — Španija je prva nevtalna država, ki je oficijelno izjavila, da pristopi k ligi narodov. Predsednik Wilson je v sredo prejel pismo španskega poslanika v Parizu, ki se glasi, da je Španija pripravljena postati članica lige in prosi, da se vpošteva njeni predlogi za gotove spremembe v ustavi lige, ki jih je predložila odboru za ligo.

Za zapuščeno Habsburžanov se tepejo.

Dunaj. — Zastopniki novih držav v mejah nekdanje Avstrije so vložili protest pri vladi Nemške Avstrije vsled zaključka nemško-avstrijske narodne skupščine, da nemškoavstrijska republika zapolni posestva bivše dinastije Habsburžanov. Nove države zahtevajo, da se posestva prodajo na javni dražbi in skupiček razdeli med vse države, ki so bile prej med vladno Habsburžanov.

Budapešta. — Sovjetska vlada je ukazala zapleniti vsa posestva Habsburžanov na ogrskih tleh in upravljal jih bo odbor treh mož.

Ukrajinske čete so se združile z boljševiki.

Stanislav, Galicija, 7. apr. — Ukrajinske čete v Ukrajini so se združile ukrajinskim sovjetskimi četam in jim izročili 35 topov.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila 1904.

Podporna Jednota.

Imenp. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

GLAVNI STAN: 2687-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjar, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PODPREDSEDNIK: Anton Hrašt, Box 140, Canonsburg, Pa.
TAJNIK: John Verderber, 8706 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
SLAGAJNIK: Anton J. Tschorn, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Čodina, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POROTNÍ ODBOR.

John Ambrosi, predsednik, Box 381, Canonsburg, Pa.
John Underwood, 406 May St., Springfield, Ill.
Martin Zelenhar, Box 278, Barberton, Ohio.
Joe Radlich, Box 432, Smithton, Pa.
Frank Samrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNISKI ODBOR.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2687-89 So. Lawndale av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pistorich, Box 438, Bridgeville, Pa.
Anton Radlich, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šolar, Box 104, Green, Kans., za jugoslov. Leo Kolar, Box 246, Gilbert, Minn., za sovjetsko.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 14618 Haje Ave., Collinwood, Ohio.
John Ambrosi, 418 Pierce St., Kvelth, Minn.
Joe Kahan, 8101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjar, John Ambrosi in Matt Petrovič.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 3126 84. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trdel, Joe Skuh, Mary Udovik.
John Owen, Mary Udovik.

VRHOVNI ZDRUŽENIK: Dr. F. J. Kern, 8208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": John Zavrtanik.

POZORI! — Vse denarne pošiljave in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošiljajo na naslov: John Verderber, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 Vse denarne pošiljave naj se pošiljajo Paul Bergerju, tajniku bolniškega odbora v gl. uradu.
 Vse prisilne glode posiljanje v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, filzar naslov je zgornj.
 Vsi prisilni na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Ambrosi, Box 381, Canonsburg, Pa.
 Vse prisilne proti uredništvu glasila se naj pošiljajo predsedniku tiskovnega odbora Vincencu Canjarju.
 Vsi dopisi in drugi spisi, nomena, spisi, naročila in sploh vse, kar je v sveti s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Pošiljatev denarja se sprejema za

Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Istro, Primorje in Kranjsko

s popolnim jamsvom

100 kron za \$8.00

Za vsa nadaljša pojasnila pišite na

John Nemec State Bank

1957 Second Ave., New York, N. Y.

Osebam ki niso neprijatelji ali zavezniški neprijatelja
vi lahko pošljete sedaj denar v

Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo in Bosno

100 kron \$8.75 — 1000 kron \$80.00

Pošljite naročilo s točnim naslovom in svoto na

EMIL KISS, Banker and Steamship Agent

133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.
(Banka je ustanovljena 1. 1898)

KRASNO IZBRANO BLAGO.

Tavčentroze, tipov cvet, kamelije, lapuh, hvošč ali preslica, sladki janež in izvrstni krvni čaj, to je sedem raznih izvrstnih domačih zdravil in poučljiva knjiga "Mali domači zdravnik", vse skupaj za varovano potomo pošte za \$2.40, po zavetju 10 centov več. Tekom dolge zime se taki pripomočki večkrat zelo potrebujejo; naročite jih sedaj, da jih boste imeli pri roki.

Za druga domača zdravila, kajti jaz jih imam v zalogi, pišite po brezplačni cenik.

MATH PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

NA PRODAJ JE.

Prodaj hišo s sedmimi sobami in dvema kleti (spring house), izvrstno dobra pitna voda in poleg tega so štiri stavbišča (lote), zasajene s 100 vinskih trti, le 5 minut hoda do cerkve in kole, v bližini so štirje prunogorovi in tovarna. Vroče kakaj prodavam, povem kupcu. Pridite osebno ali pa mi pišite za vsa nadaljša pojasnila na: Anton Dvoršak, P. O. Box 255, Slovan, Pa.

RADA BI IZVEDELA

za družino Ignac Paherja živečo že več let v Butte, Montana. Cenjene rojake prošim če kdo ve za njih natančen naslov naj mi ga naznani, za kar bom zelo hvaležen. Ako bodo pa sami čitali ta oglas prošim naj se mi prijavijo na moj naslov: Pavlina Berger (rojena Volkar), 2836 So. Karlov Ave., Chicago, Ill. (April 7-8-9).

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse za vsakdanje potrebe ne po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Hermine, Pa.

NA PRODAJ JE

IGRALNICA (Pool Room) z vsemi igralnimi mizami in drugim pohištvo. Proda se po nizki ceni. Ako katerega vesel kupiti ta pool room naj se oglasi osebno pri lastniku na 2658 S. Hamilla ave., Chicago. (April 7-8-9).

Ameriške vesti.

POROŠTVO JE DOVOLJENO ČLANOM I. W. W.

Med njimi je tudi W. D. Haywood tajnik organizacije.

Chicago, Ill. — Zvezno okrožno prizivno sodišče je dovolilo 37. članom I. W. W. poroštvo. Izpušćeni bodo iz ječe v Fort Leavenworthu, kakor hitro položijo poroštvo.

Voditelj I. W. W. prišlo takoj z agitacijo, da najdejo osebe, ki bodo podpisale poroštvo, kajti treba je za \$1.000.000 posestva, da bo krito poroštvo. Po obstoječih določbah izpuste človeka iz zapora, če je posestvo štirikrat toliko vredno, kot se zahteva zanj poroštva.

Člani I. W. W. so bili obsojeni na sodišču sodnika K. M. Landisa od enega leta do dvajset let ječe.

Prizivno sodišče je takole določilo poroštvo:

Haywood Wm. D.—20 let, \$15.000.
St. John, Vincent—10 let, \$10.000.
Chaplin, Ralph R.—10 let, \$10.000.
Clark, Stanley—10 let, \$10.000.
Doree, E. F.—10 let, \$10.000.
Edwards, Forrest—20 let, \$10.000.
Fanning Ray—5 let, \$5.000.
Fletcher, Ben.—10 let, \$10.000.
George, Harrison—5 let, \$5.000.
Gordon, John J.—10 let, \$10.000.
Jaokia, Fred.—10 let, \$10.000.
Jacobson, Charles—10 let, \$10.000.
Johannsen, Ragner—10 let, \$10.000.
Laukki, George—220 let, \$10.000.
Lownieff, Vladimir—20 let, \$10.000.
Law, Jack—10 let, \$10.000.
MacDonald, J. A.—10 let, \$10.000.
Miller, Francis—10 let, \$10.000.
Neff, Walter T.—20 let, \$10.000.
Andreytoehine Geo.—10 let, \$10.000.
Ashleigh, Charles—10 let, \$10.000.
Arilla, John—5 let, \$5.000.
Nelson, Fred—1 leto, \$1.000.
Pannner, John—10 let, \$10.000.
Parrenti, Louis—5 let, \$5.000.
Perry, Grover—10 let, \$5.000.
Prashner, Albert—10 let, \$10.000.
Plahn, Charles—5 let, \$5.000.
Rothfisher, Charles—20 let, \$5.000.
Speed, George—1 leto, \$1.000.
Stenberg, Sigfried—10 let, \$5.000.
Tanner, William—5 let, \$5.000.
Thompson, James P.—10 let, \$10.000.
Westerlund, Frank—5 let, \$5.000.
Wetter, Pearce C.—5 let, \$5.000.
Nigra, Pietro—18 mesecev, \$1.000.
McWhirt, Charles—1 leto, \$1.000.

Sodišče je obvestilo advokate Vandeverja, Clarence Darrowa in Otto Christiansona, da posvare svoje kliente, če izvrše kakšen akt, radi katerega so bili poslani v ječo, da bo poroštvo črtano in da se morajo vrniti v ječo. Advokati se so obljubili, da bodo priporočili, da se vsaki aretira, ki ponovi dejanje.

Državni pravdnik Charles F. Cline je ugovarjal, da se jim dovoli poroštvo, češ, da priznanje poroštva podkuri člane I. W. W. k sabotaži in drugim nepostavnim činom. Sodišče je proti vlogu državnega pravdnika dovolilo poroštvo.

KAPITAN IN NJEGOV SIN OBTOŽENA UMORA.

New York, N. Y. — Veleporota je obtožila Adolph C. Petersona, kapitana ameriške barkentine "Puako", in njegovega sina umora, ker sta umorila mornarja Axel Hansena. Zločin je bil izvršen na visokem morju, ko je bila ladja na poti iz Victorije, B. C., v Cape Town.

Kapitan in njegov sin sta obtožena še sedem zločinov napadanja mornarjev, slabega ravnanja z mornarji itd.

Umor je bil izvršen v letu 1918. Kapitan in njegov sin sta napadla Hansena, ga zaprla in mu ni dala hrane. Hansen je skočil v morje, da ubeži krutnežema. Zagrabil je za vrvice, ki služi za merjenje hitrosti ladje. Klicaj je na pomoč, toda kapitan je ukazal, da se poveča hitrost ladje. Hansen se je končno utrudil, spustil je vrvice in utonil.

Korejci so izvolili predsednika in začasnó vlado.

San Francisco. — Tukajšnji voditelj Korejske Narodne Zveze so prejeli brzojavko iz Sanga za zadnjo soboto, da se je organizacija privzorična korejska vlada s sedežem v Mandžuriji predsednik vlade je Pjonghi. Kabineta ima osam članov, ki so vsi revolucionarji.

Dalje se poroča, da se je v Mandžuriji organiziral "bata-ljon smrti", ki šteje 600 moč. Bat-aljon, dobro opremljen z orožjem in strelivom, je te dni prekorakoval Tokiang med Mandžurijo in Korejo.

BANKA OROPANA ZA \$25.000.

Seldon, Wis. — Roparji, ki so vplivali v farmarsko banko, so odnesli po izjavi blagajnika Tru-narya za \$25.000 zadržane stvari. O tolovajih ni duha ne sluha.

AMERICANI SE PRIPRAVLJAJO ZA POLET ČEZ ATLANTSKI OCEAN.

Washington, D. C. — Na Roekaway Beachu, L. I. delajo preizkušnje, da doženejo, koliko motorjev bo potreba letalu pri poletu čez Atlantski ocean.

Poskušnje delajo z letali "N. C." sistema, ki so opremljeni s tremi motorji. Oficirji sodijo, da bodo letala potrebovala po štiri motorje.

KANDIDAT, KI NE ZAHTEVA GLASOV.

Aurora, Ill. — Charles Sperry je v Aurori kandidiral za pomožnega nadzornika. V volilni kampanji se je poslužil novega sistema. Pred volitvami je naznanil, da ne vpraša nobenega, da zanj glasuje. Ženske so glasovale zanj, moške so pa mislili, če ne vpraša za naše glasove, jih tudi ne potrebuje, in niso glasovali zanj. Sperry je med vsemi kandidati prejel najmanj glasov.

AVSTRALSKI VOJOKI SO PRIPELJALI S SABO 300 NEVEST.

Newport News, Va. — Sem je dospela angleška transportna ladja "Remuera", na kateri je vkrcanih skoraj 1.000 avstralskih vojakov, ki so na poti v Novo Zelandijo. Ladja bo plula skozi panamski prekop. Okoli tri sto vojakov se je oženilo v Evropi, ki imajo s sabo svoje soproge.

Pravo varčevanje, ker se dolgo nosijo.

"Ko sem potovala na Kiloua, bruhajoči vulkan v Hawaii, so bili moji čevlji z Neolin podplati edini, ki niso bili popolnoma pokvarjeni. Veliko ljudi v naši družbi je nosilo z železnimi žebli oblite poplate," pravi Miss Jean P. Lane iz Seattle, Wash.

Ostra lava iz Kiloua hitro preje in predre vsake navadne podplate. Neolin podplati so prestali poskušnjo za globkost in trpežnost. Te lastnosti so vdelane v podplate po posebnem znanstvenem procesu. Zenske, moške in otroci, ki ponosijo veliko čevljev naj kupijo take z Neolin podplati. Izdelani so v raznovrstnih čevljih in so jako trpežni zato zmanjšajo stroške. Vsak čevljar bo rad popravil čevlje z Neolin podplati. Izdeluje jih The Goodyear Tire & Rubber Co. v Akron, Ohio, ki dela tudi lahkonoge pete, katerih trpežnost je zajamčena.

Neolin Soles

Made in U.S.A. U.S. Pat. 2,018,000

POZOR ROJAKI!

Ali ste si kupili Delnice od American Amusement & Theatre Co., ko so se vam nudile po \$1.00 vsaka od katerih je danes cena \$1.25 zakaj zato ker Družba sedaj vlastuje 4 Gledališča in ker stem Družbina vrednost raste in zatoraj seveda ni Delnice ne morejo ostati na eni ceni. Toraj ali boste še čakali da kupite Delnice ko bodo se dražje, ne odlašajte na jutri ker boste mogoče prepozno naročite se danes. Rojake, kateri so v bližini Pittsburga, vabimo da si stvar osebno ogledajo in prepričajo o vsem za pojasnila pišite na

JOHN BAHORICH,

129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

PRIPOROČILO IN ZAHVALA.

Vsem cenjenim rojakom želim naznaniti, da sem kupil farmo v državi New York. Zemlja se mi zelo dopade in za to se prav lepo zahvalim Mr. John Žulicu za njegovo naklonjenost pri nakupu te kmetije. Vsem rojakom, ki žele kupiti farme v državi New York, pa priporočam, da se obrnejo do Mr. John Žulica. Jakob Mravljica, P. O. Box 307, Imperial, Pa.

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonds ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučaju izgube po pošti ali drugi pošiljati. — Pošljite na naslov:

Mr. John Bahorich, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

NAROČNIKOM V POJASNILO.

Za oglašje so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejememo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglašev in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsa odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravištvost lista.

PROTI

zaprtnici

Korenina mnogih bolezni.

Laxcarin se uporablja zadovoljivo.

Kako se živi Laxcarin.

Kot za želodec ali pred jedno kroglica. — Navadno se vzame po ena kroglica takoj ali pa malo po jedi. Ker se sladkorno narejeme se jih prav lahko zavzije brez vsakih posebnih stnosti in se vam pomagajo ojačati vaš želodec. Prebavne organe v telesu, jetra in čreva, se izboljšajo ako ste se mogoče preveč na jedli, za slabo prebavo ali vse enake nerednosti, ki vam povzročajo zaostalost, in kisanje hrane v želodec.

Za čiščenje črev, migreno, bolna jetra, kronično zaprtnico, glavobol itd. vzemite po eno ali dva tableti predno greste v postelj zvečer, ali pa tudi več toliko kolikor je potreba za zdravo izčiščenje črev enkrat in ne več kot dvakrat drugi dan. Kadar se živijo vsaki ali vsaki drugi večer, ena sama kroglica vam bode gotovo zadostovala, nekateri rabijo več in zopet drugim zadostuje samo polovica ene. Kakor se jih prične živati bolnik sam lahko spozna koliko mu jih potrebuje, sicer zapomnite si, da eno samo zdravilo izčisti vaše čreva naravno običajno vsaj enkrat, je zelo potrebno. Ravno sedaj je pravi čas za življanje teh kroglic ko razsaja toliko raznih bolezni, ker zelo prijazno delujejo s tem, da vam očisti drugi dan lepo vaša čreva.

Za purgiranje je navadno za vsako odraslo osebo potrebno, da se dobro izčisti vseh vzdigovnih in neredov v želodec vzemite vsaj 2 do 3 kroglice.

Za nekatere kjer je potrebno za dobro očistiti se tudi priporoča od 2 do 3 kroglice.

Za otroke, tem pa bi se dajalo po starosti v različnih količinah, otrok od 5 do 8 let ½ kroglice — otrok od 9 do 15 let star pa že lahko vzame po eno celo kroglico.

Zaprtnica ali zastalo blato, to je navadno ena zelo neprijetna zapreka, še posebno če je kronična, povzroča celo vrsto raznih bolezni in jo ima veliko število ljudi. Da si pomagata vzemite Laxcarin predno vlečete v postelj kot za vaše odvajalno sredstvo in sicer v količini le toliko, da pomaga do naravnega običajnega vaših črev drugi dan. Po življanju nekaj dni te kroglice, potem prenehajte ali vseno drugo jutro morate poskusiti, da če je le mogoče vaša čreva sama osebni naredo svoje naravno delo čiščenja, in to če se vam tudi ne zdi ravno potreba vseno storite to. Ako se vam je to posrečilo dobro tedaj poskusite to napraviti vsak dan ob ravno istem času, drugače se vam gotovo povrne vaša zaprtnica. Recimo, da vaša čreva nočejo naravno sama ob sebi tega izvršiti potem ko sta prenehali živati to zdravilo za dva ali tri dni, tedaj morate ponovno živati te kroglice za nekaj dni in zopet poskušati stvar vrediti samo naravnim putem kakor je že prej omenjeno in to delajte toliko časa, da se vam povrne v pravi tir.

V velikih slučajih je potrebno, da se samo na sebi določi količina in čas življanja tega zdravila in sicer se mora to vrediti po svoji potrebi, vsak naj sam če le mogoče spozna, koliko je njemu potreba za pravilno uporabo pri življanju tega zdravila.

Najboljše je, če imate zabojček Laxcarina vedno doma pri rokah. Je skoro eno najboljših zdravil za čiščenje in domača zdravniška omara ni popolna ako nimate tega zdravila v nji.

Laxcarin prodaja samo: LAXCARIN PRODUCTS CO., Dept. Z-3, Pittsburgh, Pa. Cena ene škatle en dolar; celo zdraviljenje, šest škatel pet dolarjev. Razpošiljamo po pošti ko prejmemo gotovi denar, poktno nakaznico, ali znanke. — Odklanjajte nadomestila.

JAMČENO ZDRAVILO.

Sv. Bernarda zdravilni čaj je povrnil zdravje mnogim ljudem katerim niti najboljši zdravniki niso mogli pomagati. To je pravo naravno zdravilo.

Sv. Bernarda zdravilni čaj ne vsebuje nobenih snovi, ki bi vam zamogle škodovati, temveč le prava čista zdravilna zelišča in koreninice, katere so nabrane v raznih delih sveta. Ta čaj ima zelo prijeten duh in je zelo okusen ter je dober za vsacega. Vsakdo ga ljubi in bolniki ga imenujejo čudovito zdravilo.

Ce se ne počutite dobro, ste bolni, ali če imate kakršne koli nerednosti v želodecu, jetrih, obistih ali črevih, potem živajte Sv. Bernarda čaj. Nicerar ni boljše. Poskusite ga. Nobene razlike ne dela kako dolgo ste že bolni in koliko raznih drugih zdravil ste že poskusili. Sv. Bernarda čaj vam pomaga ali pa vas ne stane niti en cent.

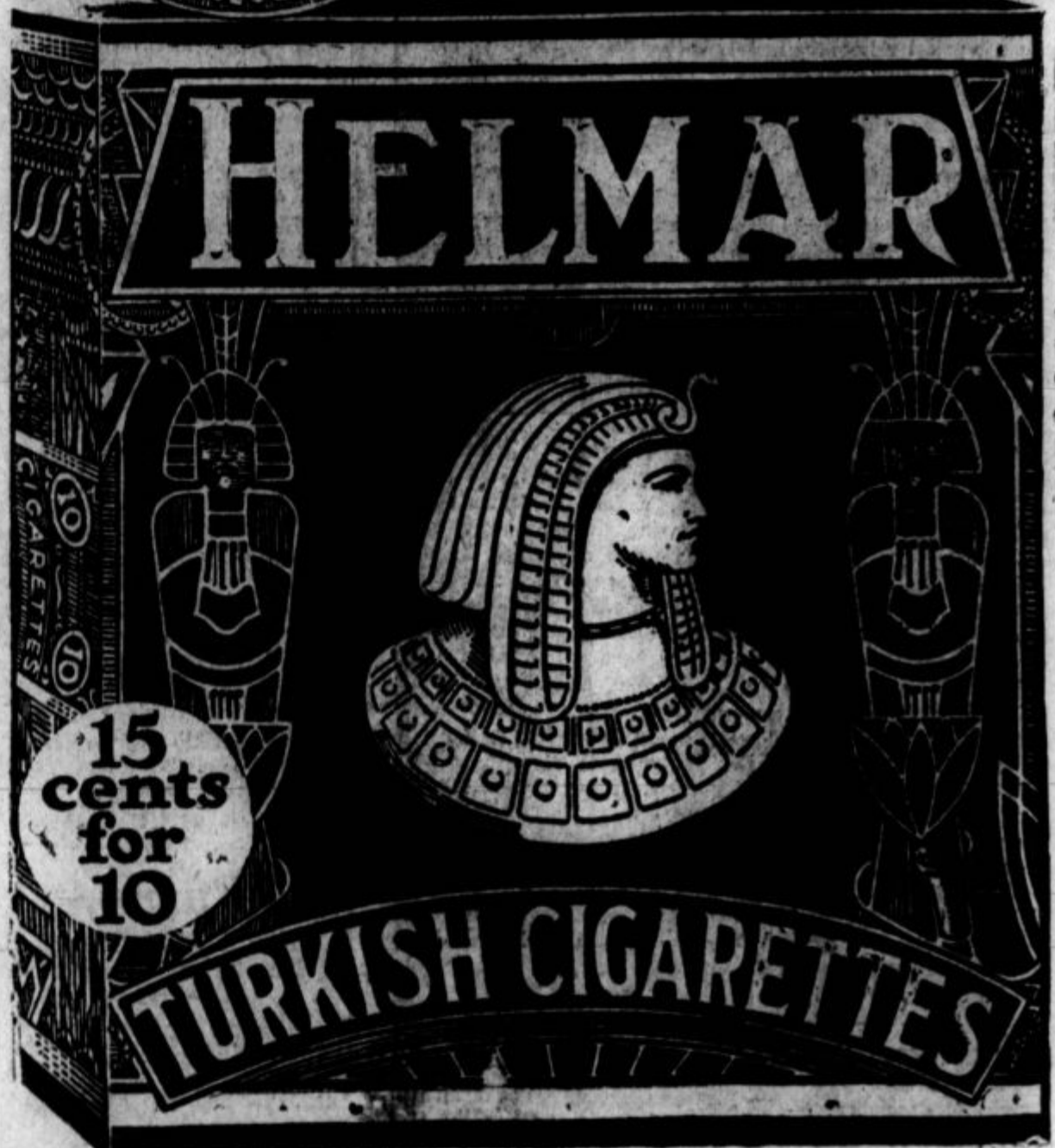
Napravite eno poskušnjo na nase lastne stroške. Pošljite nam \$1.15 in mi vam bomo poslali en zavoje tega čaja. Živajte ta čaj za teden dni in ako se ne bode počutili boljše, potem nam vrnite zavoj ostalega čaja in mi vam bomo vrnili vaš denar. Mi ne zahtevamo vašega denarja ako vam nas zelišni čaj ne pomaga. To si zapomnite! Torej vsled tega vi bi ga morali poskusiti. Vi ga potrebujete. Posebna cena za 6 zavojev pošiljamo za \$5.00. Naročite se danes. Naslovite na:

ST. BERNARD GARDENS, A-16, NEW ORLEANS, LA.

POTREBUJEMO dve dekleti zmožni angleškega jezika za službo pri mali družini, 5809 Northumberland St., Pittsburgh, Pa.

100%
Pravi
Turški
Tobak

NIKAR ne primerjajte navadnih cigaret s Helmaricami.

Eno teh potem se pravi 'kadim.' Helmarice so prijazne -- izvrstni pristni turški tobak.

Ne dajte se od nikogar varati. Ena sama helmarica je vredna eno polno pest drugih cigaret.

Smorgynos

Izdelovalci najfineš vrste turških in egiptovskih cigaret

Quality-Superb

Kupite vojnohranilne znamke